

Setka. Wywiad środowiskowy [TPCT 100]

Setny numer to dobra okazja, aby przystanąć i rozejrzeć się wokoło. W tym wyjątkowym numerze chcemy przedstawić Państwu ankiety, które zostały skierowane do dzisiejszego pokolenia zaangażowanego w „pracę w ideach”, ażeby usłyszeć tętno dzisiejszej debaty o kształt rzeczywistości AD 2018

„Gdzie są dyskusje światopoglądowe, gdzie są obrońcy prawd niepopularnych i poglądów urzędowo nieuzasadnionych, krzewiciele myśli niezależnej?” – wołał swego czasu Antoni Słonimski. Rzeczywiście w dobie 50-letniej zamrażarki zwanej PRL-em, na próżno było szukać w czasopiśmie wielkiej debaty o Polsce. Całe życie ideowo-literackie międzywojnia, zostało rozdrobnione, schowane i wyrzucone za drzwi, które otwierały się tylko w jedną stronę. Krótkim prześwitem stał się czas „karnawału Solidarności” – choć i wcześniej drugi obieg wprowadzał nieco krwi do państwowego denata, a i korespondencja między „Wielkimi” wzbudzała iskrę godną nie kulawego defibrylatora.

Dziś – w drugiej dekadzie XXI wieku – wykuwanie idei odbywa się w dość prężnie działających środowiskach intelektualnych. To przy nich powstają pisma proponujące nowe idee, to w nich szuka się odpowiedzi na wyzwania współczesności. Być może jesteśmy świadkami tego, że arenę publiczną dominują w pewnej mierze środowiskowe pisma ideowe, często prowadzone przez pokolenie najczęściej ukształtowane

już w warunkach wolności. „Znaj proporcjum, mocium panie!” – mógłby ktoś krzyknąć z siłą, idąc w ślady hrabiego Fredry. Oczywiście, bez bałwochwalstwa i nadmiernej hybris! Niemniej jednak, gdy na spokojnie prześledzimy, gdzie kształtowane są, nie te doraźne schematy rodem z PR-owskiej teczki, ale głębsze idee penetrujące sprawy schowane w gruncie rzeczy – to naszym oczom ukaże się świat współczesnych pism, które suflują z uporem idee rozwijające się z czasem w dominujący paradygmat dla wspólnoty. Ot tak! – wprowadzone jakoby tylnymi drzwiami, stają się pełnoprawnymi uczestnikami rodzinnej dysputy.

Współczesna Polska wydaje się właśnie miejscem, w którym główne idee są kształtowane przez środowiska znajdujące się na obrzeżach świata akademickiego

Setny numer to dobra okazja, aby przystanąć i rozejrzeć się wokoło. Współczesna Polska wydaje się właśnie miejscem, w którym główne idee są kształtowane przez środowiska

znajdujące się na obrzeżach świata akademickiego. Większość z nich swoje pomysły, koncepcje czy tezy formułuje na łamach własnych pism, które stanowią ich integralny element, albo wręcz znajdują się w samym centrum tych swoistych konstelacji. W tym wyjątkowym numerze chcemy przedstawić Państwu ankiety, które zostały skierowane do dzisiejszego pokolenia zaangażowanego w „pracę w ideach”, ażeby usłyszeć tętno dzisiejszej debaty o kształt rzeczywistości AD 2018.

Postawiliśmy szereg pytań o to, jaki jest ich wpływ dzisiejszych pism ideowych na polską debatę publiczną. Gdzie znajdują się ich mocne, a gdzie słabe punkty? Jak dziś w realiach polskich sporów poszczególne środowiska rozumieją takie pojęcia jak: państwo, tożsamość wspólnoty politycznej, modernizacja/nowoczesność, a także jak to przekłada się na opis polskiej rzeczywistości. Zapytaliśmy naszych kolegów także o to, które elementy polskiej tradycji ideowej są ich zdaniem warte przypomnienia, kontynuacji lub aktualizacji. Nie mogliśmy nie zadać pytania o największy ich zdaniem spór współczesnej Polski, a także nawiązując do słynnej ankiety „Znaku” z 1987 roku, na zapytaliśmy o to, czym dziś jest dla nich polskość.

Postawiliśmy szereg pytań o to, jaki jest ich wpływ dzisiejszych pism ideowych na polską debatę publiczną. Gdzie znajdują się ich mocne, a gdzie słabe punkty?

Naszą ankietę rozesłaliśmy do pism budowanych przez dzisiejsze pokolenie 30-, 40-latków. Mamy nadzieję, że udało się nam zaprezentować szeroki horyzont

współczesnej debaty, ze świadomością, że przez pewne okoliczności, nie mogliśmy zebrać w tym miejscu wszystkich. To, co Państwo mają przed oczami to pewien ważny wycinek polskiego dyskursu, prezentowany przez samych zainteresowanych na przygotowanym przez nas polu. Wierzymy, że dzięki tej ankiecie, będą mogli Państwo spojrzeć na te środowiska ich oczami, które z kolei pilnie śledzą współczesne sprawy. Wszystkim, którzy zgodzili się odpowiedzieć na nasze indagowanie – składamy wielkie wyrazy wdzięczności.

No właśnie! Setny numer to także okazja do podziękowań! Należą się one przede wszystkim naszym licznym czytelnikom, którzy od pierwszego numeru naszego pisma śledzą nas, pytają i dyskutują z nami – to wielka radość móc tworzyć i pisać dla Państwa. Tym bardziej, że dzięki ostatniej zbiórce, wiemy, że są Państwo skłonni otwierać przed nami nie tylko serca – to dla nas ogromne zobowiązanie! Ale pismo, to także jego autorzy, którzy tak licznie występowali i występują na naszych łamach – nie sposób ich teraz zliczyć i z osobna wymienić – jednak każdemu należy się niski ukłon, za współtworzenie z nami konkretnego oblicza tego tygodnika. *Last but not least* – moje osobne podziękowania wędrują na ręce mentorów, jak i najbliższych współpracowników. To dzięki Wam możemy dziś świętować! A skoro tak – to czas na setkę i nasz specjalny wywiad środowiskowy!

Jan Czerniecki
Redaktor naczelny